

NOTA INFORMATIVĂ
privind starea actuală a relațiilor comercial-economice
între Republica Moldova și Austria

Cadrul juridic.

Între Republica Moldova și Austria au fost încheiate **16 tratate**, 14 - în vigoare, în proces de negociere - 9 proiecte. Acordurile vizează următoarele domenii: cooperare economică, evitarea dublei impuneri, servicii aeriene, combaterea criminalității, protecție socială, agricultură, readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, asistență tehnică.

În proces de negociere sunt acorduri în următoarele domenii: vamal, cooperarea în domeniul afacerilor interne; cooperarea economică; combaterea infracțiunilor economice și fiscale; sănătate/medicină; turism, protecția mediului, apărării, combaterii corupției.

Principalele Acorduri cu caracter economic:

- Acordul între Republica Moldova și Republica Austria privind relațiile economice externe bilaterale (semnat la Viena, 18.03.1993);
- Acordul privind promovarea și protejarea investițiilor între Republica Moldova și Republica Austria (semnat la Chișinău, 05.06.2001);
- Convenția între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Austria pentru evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale cu privire la impozitele pe venit și pe proprietate (semnat la Viena, 29.04.2004);
- Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Austria cu privire la Cooperare de Dezvoltare (semnat la Viena, 21.10.2012).

Comisia interguvernamentală.

Ultima, cea de-a IV-a Ședință a Comisiei interguvernamentale moldo-austriece de colaborare economică, la invitația părții austriece s-a desfășurat în perioada 26-28 iunie 2017, la Viena.

Protocolul comisiei poate fi accesat la linkul: https://mei.gov.md/sites/default/files/protocol_md-austria.pdf

Următoarea sesiune a comisiei se propune a fi organizată la Chișinău, sfârșitul anului 2021 – semestrul I al anului 2022.

Notă: Componența comisiei este stipulată în HG nr. 102 din 31.01.2018 u privire la comisiile interguvernamentale de colaborare economică, comercială, științifică și tehnică

Relațiile investiționale.

Conform informației oficiale prezentate de Agenția Servicii Publice, în Republica Moldova, sunt înregistrate **94 întreprinderi** cu capital austriac, în domenii precum turism, infrastructură, IT, farmaceutic, industria agro-alimentară și textilă, sectorul energetic, bancar, etc. Valoarea investițiilor în capitalul social fiind de circa **526,762 mil. lei**. **După valoare capitalului investit**, Austria se află pe **locul 10** printre principalii investitori.

Comerțul bilateral (anexa 1).

Volumul comerțului exterior al Republicii Moldova cu Austria, în perioada **ianuarie-mai 2021** a înregistrat suma de **48,09 mil. USD** (+51,03% în comparație cu aceeași perioadă a anului 2020). După valoarea volumului schimburilor comerciale, Austria se situează pe **locul 15** printre principalii parteneri comerciali ai Republicii Moldova la nivel mondial, cu o pondere de **1,27%** în comerțul total al RM.

Sold – 29,92 mil. USD în favoarea Austriei.

Exportul – 9,085 mil. USD (+3,99% în comparație cu aceeași perioadă a anului 2020).

Importul – 39,08 mil. USD (+68,82% în comparație cu aceeași perioadă a anului 2020).

Volumul comerțului exterior al Republicii Moldova cu Austria, **în anul 2020** a înregistrat suma de **85,46 mil. USD** (-30,59% în comparație cu anul 2019). După valoarea volumului schimburilor comerciale, Austria se situează pe **locul 19** printre principalii parteneri economici ai Republicii Moldova la nivel mondial, cu o pondere de **1,08%** în comerțul total al RM.

Sold – 40,02 mil. USD în favoarea Austriei.

Exportul – 22,72 mil. USD (-26,66% în comparație cu anul 2019).

Principale mărfuri exportate: fire, cabluri; alte fructe cu coaja, proaspete sau uscate, chiar decojite sau fără piele; sucuri de fructe; caise, cireșe, vișine, piersici, prune și porumbe, proaspete; deșeuri și resturi din aluminiu; mașini și aparate pentru prelucrarea cauciucului sau a materialelor plastice sau pentru fabricarea produselor din aceste materiale; semințe de floarea-soarelui, chiar sfărâmate; articole de transport sau de ambalare din materiale plastice; articole din lemn; deșeuri și resturi de aluminiu; poliacetali, alți polieteri și rășini epoxidice, sub forme primare; etc.

Importul – 62,74 mil. USD (-31,9% în comparație cu anul 2019).

Principale mărfuri importate: sîrma din cupru; fire și cabluri; autoturisme și alte autovehicule, proiectate în principal pentru transportul persoanelor; decorațiuni, articole de feronerie și articole similare, din metale comune, pentru mobila, uși, scări, ferestre, jaluzele, caroserii, articole de șelărie, valize, cutii, cofrete și pentru alte articole similare; articole din materiale plastice; polimeri de clorură de vinil sau de alte olefine halogenate, sub forme primare; medicamente; piese izolatoare, în întregime din materiale izolante sau conținând piese simple metalice de asamblare; părți și accesorii de autovehicule; tractoare; etc.

Asistența externă (anexa 2)

Programul de Dezvoltare a Cooperării al Guvernului Austriei este implementat prin intermediul Agenției pentru Dezvoltare a Austriei (ADA) din anul 2001 în domenii prioritare pentru Republica Moldova: *buna guvernare, consolidarea capacităților instituționale, învățământul profesional, aprovizionarea cu apă*, etc. Biroul pentru Cooperare Tehnică cu Austria a fost deschis la Chișinău în 2005.

Exprimăm aprecieri pentru inițierea elaborării **Strategiei de Cooperare a Austriei cu Republica Moldova pentru perioada 2021-2027**, inclusă în proiectul Strategiei-cadru a Cooperării Austriece de Dezvoltare cu statele Parteneriatului Estic.

Domeniile prioritare ale cooperării pentru dezvoltare incluse în cadrul Strategiei sunt:

a) dezvoltarea rurală, inclusiv protecția mediului, adaptarea la schimbările climatice, dar și managementul apei;

b) egalitatea de șanse pe piața muncii, inclusiv educația și formarea tehnică și vocațională, cu accent deosebit pe grupurile marginalizate (ex. persoanele cu handicap, etc).

**Evoluția schimburilor comerciale
între Republica Moldova și Austria
în perioada ianuarie-mai 2021**

mii USD

	<i>Ianuarie – mai 2020</i>	<i>Ianuarie – mai 2021</i>	<i>Dinamica 2021/2020, %</i>
Total	31,842.16	48,094.22	+51,03
Export	8,736.88	9,085.92	+3,99
Import	23,105.28	39,008.30	+68,82
Sold	-14,368.39	-29,922.38	

Volumul comerțului exterior al Republicii Moldova cu Austria, în perioada **ianuarie-mai 2021** a înregistrat suma de **48,09 mil. USD** (+51,03% în comparație cu aceeași perioadă a anului 2020). După valoarea volumului schimburilor comerciale, Austria se situează pe **locul 15** printre principalii parteneri comerciali ai Republicii Moldova la nivel mondial, cu o pondere de **1,27%** în comerțul total al RM.

Sold – 29,92 mil. USD în favoarea Austriei.

Exportul – 9,085 mil. USD (+3,99% în comparație cu aceeași perioadă a anului 2020).

Importul – 39,08 mil. USD (+68,82% în comparație cu aceeași perioadă a anului 2020).

**Evoluția schimburilor comerciale
între Republica Moldova și Austria
în anul 2020**

mii USD

	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>Dinamica 2019/2018, %</i>	<i>Dinamica 2020/2019, %</i>
Total	100,970.40	121,158.91	143,001.30	123,136.51	85,468.01	-13,89	-30,59
Export	27,232.33	40,861.23	39,362.86	30,987.66	22,723.79	-21,27	-26,66
Import	73,738.08	80,297.68	103,638.44	92,148.85	62,744.22	-11,08	-31,9
Sold	-46,505.75	-39,436.46	-64,275.58	-61,161.19	-40,020.44		

Volumul comerțului exterior al Republicii Moldova cu Austria, în anul 2020 a înregistrat suma de **85,46 mil. USD** (-30,59% în comparație cu anul 2019). După valoarea volumului schimburilor comerciale, Austria se situează pe **locul 19** printre principalii parteneri economici ai Republicii Moldova la nivel mondial, cu o pondere de **1,08%** în comerțul total al RM.

Sold – 40,02 mil. USD în favoarea Austriei.

Exportul – 22,72 mil. USD (-26,66% în comparație cu anul 2019).

Principale mărfuri exportate: fire, cabluri; alte fructe cu coaja, proaspete sau uscate, chiar decojite sau fără pielită; sucuri de fructe; caise, cireșe, vișine, piersici, prune și porumbe, proaspete; deșeuri și resturi din aluminiu; mașini și aparate pentru prelucrarea cauciucului sau a materialelor plastice sau pentru fabricarea produselor din aceste materiale; semințe de floarea-soarelui, chiar sfărâmițate; articole de transport sau de ambalare din materiale plastice; articole din lemn; deșeuri și resturi de aluminiu; poliacetali, alți polieteri și rășini epoxidice, sub forme primare; etc.

Importul – 62,74 mil. USD (-31,9% în comparație cu anul 2019).

Principale mărfuri importate: sîrma din cupru ; fire și cabluri; autoturisme și alte autovehicule, proiectate în principal pentru transportul persoanelor; decorațiuni, articole de feronerie și articole similare, din metale comune, pentru mobila, uși, scări, ferestre, jaluzele, caroserii, articole de șelărie, valize, cufere, cofrete si pentru alte articole similare; articole din materiale plastice; polimeri de clorură de vinil sau de alte olefine halogenate, sub forme primare; medicamente; piese izolatoare, în întregime din materiale izolante sau conținând piese simple metalice de asamblare; părți și accesorii de autovehicule; tractoare; etc.

Principale mărfuri exportate (mii USD)

NM	Mărfuri exportate	2019	2020	Dinamica 2020/2019 %	Cota din totalul exporturilor %
	Export total	30,987.66	22,723.79	-26,66	100%
8544	Fire, cabluri (inclusiv cabluri coaxiale) si alte conductoare electrice izolate (chiar emailate sau oxidate anodic), cu sau fara conectori; cabluri din fibre optice, constituite din fibre izolate individual, chiar echipate cu conductoare electrice sau prevazute cu conectori:	11,148.61	6,368.24	-42.87	28.02
0802	Alte fructe cu coaja, proaspete sau uscate, chiar decojite sau fara pielita (in principal nuci comune):	8,098.58	4,399.52	-45.67	19.36
2009	Sucuri de fructe (inclusiv mustul de struguri) si sucuri de legume, nefermentate, fara adaos de alcool, cu sau fara adaos de zahar sau de alti indulcitori:	4,929.79	4,076.22	-17.31	17.93
0809	Caise, cirese, visine, piersici (inclusiv piersici fara puf si nectarine), prune si porumbe, proaspete:	398.31	1,770.48	+4,4 ori	7.79
8477	Masini si aparate pentru prelucrarea cauciucului sau a materialelor plastice sau pentru fabricarea produselor din aceste materiale, nedenumite si necuprinse in alta parte a acestui capitol:	0.00	1,453.08	+100	6.39
1206	Seminte de floarea-soarelui, chiar sfarimate:	996.41	987.05	-0.93	4.34
3923	Articole de transport sau de ambalare din materiale plastice; busoane, dopuri, capace, capsule si alte dispozitive de inchidere, din materiale plastice:	743.78	914.47	+22.94	4.02
4421	Alte articole din lemn:	517.61	585.63	+13.14	2.57
7602	Deseuri si resturi din aluminiu:	975.13	325.15	-66.65	1.43
3907	Poliacetali, alti polieteri si rasini epoxidice, sub forme primare; policarbonati, rasini alchidice, poliesteri alilici si alti poliesteri, sub forme primare:	21.13	238.16	+11 ori	1.04

Principale mărfuri importate (mii USD)

NM	Mărfuri importate	2019	2020	Dinamica 2020/2019 %	Cota din totalul importur ilor %
	Import total	92,148.85	62,744.22	-31,9	100
7408	Sirma din cupru:	23,242.64	12,278.73	-47.17	19.56
8544	Fire, cabluri (inclusiv cabluri coaxiale) si alte conductoare electrice izolate (chiar emailate sau oxidate anodic), cu sau fara conectori; cabluri din fibre optice, constituite din fibre izolate individual, chiar echipate cu conductoare electrice sau prevazute cu conectori:	9,693.53	9,589.02	-1.07	15.28
8703	Autoturisme si alte autovehicule, proiectate in principal pentru transportul persoanelor (altele decit cele de la pozitia 8702), inclusiv masinile de tip „break” si masinile de curse:	3,813.10	3,921.85	+2.85	6.25
8302	Decoratiuni, articole de feronerie si articole similare, din metale comune, pentru mobila, usi, scari, ferestre, jaluzele, caroserii, articole de selarie, valize, cufere, cofrete si pentru alte articole similare; cuiere pentru haine, cuiere pentru palarii, suporturi si articole similare, din metale comune; rotite si rotile cu monturi din metale comune; inchizatori automate, din metale comune, pentru usi:	2,496.53	3,163.21	+26.70	5.04
3926	Alte articole din materiale plastice si articole din alte materiale de la pozitiile 3901 – 3914:	3,140.88	3,151.69	+0.34	5.02
3904	Polimeri de clorura de vinil sau de alte olefine halogenate, sub forme primare:	3,853.57	2,873.41	-25.43	4.57
3004	Medicamente (cu exceptia produselor de la pozitiile 3002, 3005 sau 3006) constituite din produse amestecate sau neamestecate, preparate in scopuri terapeutice sau profilactice, prezentate sub forma de doze (inclusiv cele care se administreaza transdermic) sau conditionate pentru vnzarea cu amanuntul:	2,839.46	1,913.02	-32.62	3.04
8547	Piese izolatoare, in intregime din materiale izolante sau continind piese simple metalice de asamblare (de exemplu, dulii cu filet), incorporate in masa, pentru masini, aparate sau instalatii electrice, altele decit izolatorii de la pozitia 8546; tuburile izolatoare si piesele lor de racordare, din metale comune, izolate in interior:	1,865.19	1,685.00	-9.66	2.68
8708	Parti si accesorii de autovehicule de la pozitiile 8701 – 8705:	1,839.12	1,447.16	-21.31	2.30
8701	Tractoare (cu exceptia carucioarelor) tractoare de la pozitia 8709):	3,039.67	1,337.76	-55.98	2.13

Asistența oferită de Republica Austria

1. Informație generală:

Cadrul juridic de cooperare

Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Austria cu privire la Cooperarea de Dezvoltare semnat la 21.10.2008.

Documente strategice de programare

În anul 2020 a fost dat start elaborării *Strategiei de Cooperare a Austriei cu Republica Moldova pentru perioada 2021-2027*, inclusă în proiectul Strategiei-cadru a Cooperării Austriece de Dezvoltare cu statele Parteneriatului Estic.

Cele două domenii prioritare ale cooperării pentru dezvoltare incluse în cadrul Strategiei sunt:

- a) dezvoltarea rurală, inclusiv protecția mediului, adaptarea la schimbările climatice, dar și managementul apei;
- b) egalitatea de șanse pe piața muncii, inclusiv educația și formarea tehnică și vocațională, cu accent deosebit pe grupurile marginalizate (ex. persoanele cu handicap, etc).

Strategii precedente:

1. Strategia bilaterală de cooperare a Republicii Austria cu Republica Moldova pentru perioada 2016-2020;
2. Strategia de țară a Republicii Moldova pentru 2011-2015.

Programul de Dezvoltare a Cooperării al Guvernului Austriei este implementat prin intermediul Agenției pentru Dezvoltare a Austriei (ADA) din anul 2001 în domenii prioritare pentru Republica Moldova: buna guvernare, consolidarea capacităților instituționale, învățământul profesional, aprovizionarea cu apă, etc. Biroul pentru Cooperare Tehnică cu Austria a fost deschis la Chișinău în 2005.

Funcția ADA este de a dezvolta și pune în aplicare măsuri de cooperare pentru dezvoltare, acordând o atenție deosebită pentru eficacitatea lor în țările în curs de dezvoltare. ADA îndeplinește funcțiile sale în coordonare cu alte agenții.

ADA îndeplinește următoarele sarcini:

- Pregătirea de programe și proiecte, precum și de completare a contractelor de achiziții privind măsurile de cooperare pentru dezvoltare, în cadrul programului de trei ani și punerea în aplicare a acestora;
- Sprijinirea dezvoltării durabile pe plan economic, social și de mediu în țările în curs de dezvoltare, folosind potențialul austriac;
- Participarea la proiecte de cooperare pentru dezvoltare multilaterală în cadrul Comunității Europene și alte organizații internaționale, în special, prin co-finanțarea și achiziționarea

de fonduri internaționale, precum și organizarea participării companiilor și organizațiilor de dezvoltare în proiecte de dezvoltare;

- Susține utilizarea lucrătorilor de ajutor din Austria și experți, în special în cadrul organizațiilor internaționale și instituții.

1. Domenii de cooperare

Conform Strategiei de țară, în perioada anilor 2016-2020 politica externă și de dezvoltare a Austriei se concentrează în Moldova pe următoarele activități:

1. Susținerea procesului de pre-aderare a RM la UE;
2. Susținerea cooperării regionale în cadrul CRC, SUERD, regiunea Mării Negre și Parteneriatul Estic;
3. Susținerea procesului de reformă în RM prin dezvoltarea instituțională și a factorului uman, promovarea dezvoltării durabile și a incluziunii sociale, precum și consolidarea statului de drept, a responsabilității și aplicarea principiilor drepturilor omului;
4. Susținerea bunei guvernări și a consolidării reformei;
5. Susținerea integrității teritoriale a RM prin măsuri de consolidare a încrederii în Transnistria și Găgăuzia.

2. Asistența oferită

La etapa actuală (aprilie 2021), sunt în derulare 20 proiecte¹ finanțate prin intermediul ADA în valoare de **20,53 mil. Euro**, printre care pot fi menționate:

1. Stabilirea evacuării apelor reziduale în orașul Cantemir (buget: 5,083 mil Euro, perioada de implementare: 2017 – 2021);
2. *Stabilirea distribuției în condiții de siguranță a apei în orașul Cantemir – Moldova* (buget: **2,72 mil. Euro**, perioada de implementare 2017 -2021)
3. *Creșterea competitivității sectorului agroalimentar, în special în sectorul soiei* (buget: **2,3 mil Euro**, perioada de implementare: 2018-2021);
4. *Alimentare integrată cu apă și canalizare în satele moldovenești* (buget: **1,79 mil Euro**, perioada de implementare: 2020-2023);
5. *Dezvoltarea regiunilor rurale în Moldova - Management de proiect și asistență tehnică* (buget: **1,37 mil Euro**, perioada de implementare: 2017-2021);
6. *Promovarea soluției de reducere a schimbărilor climatice și de reducere a riscurilor de dezastre în sectoarele apă și protecție civilă pentru o mai bună rezistență rurală* (buget: **1.07 mil Euro**, perioada de implementare: 2018-2021);
7. *Consolidarea cadrului instituțional în sectorul apei și sanitației în Republica Moldova* (buget: **1 mil Euro**, perioada de implementare 2016 -2019);
8. *Îmbunătățirea rezistenței la climă în Rezervația Biosferei „Prutul de Jos” (Prutul de Jos)* (buget: **804 mii Euro**, perioada de implementare 2019 -2022)
9. *Reproiectarea orientării profesionale și a consilierii în carieră pentru competitivitatea pieței muncii din Republica Moldova (REVOCC), faza II* (buget: **800 mii Euro**, perioada de implementare 2017 -2021)
10. *Adaptarea ecosistemului, măsurile de reziliere climatică și dezvoltarea instituțională în zona Nistrului* (buget: **750 mii Euro**, perioada de implementare 2017 -2021);

¹ <https://www.entwicklung.at/en/projects/current-projects/map/country/MD>

11. *Dezvoltarea abilităților pentru viață și comportamente sănătoase ale studenților din învățământul și formarea profesională pentru dezvoltarea lor și pregătirea pentru muncă buget: (637 mii Euro, perioada de implementare: 2019-2022);*
12. *Abilități digitale pentru ocuparea forței de muncă în economia modernă (buget: 621 mii Euro, perioada de implementare: 2018-2021);*
13. *Fereastra de răspuns și recuperare COVID-19 a Fondului de parteneriat ODD Moldova 2030 (buget: 300 mii Euro, perioada de implementare: 2019-2022)*
14. *Centrul de formare practică a profesioniștilor din sistemul financiar moldovenesc (buget: cca 500 mii Euro, perioada de implementare 2017 -2019).*